

χάλυδος τοῦ διαπερῶντος τὸν σίδηρον χορηγεῖ αὐτῷ τὴν δύναμιν νὰ προσέλκῃ τὰ ψήγματα τού.

Ἡ καταιγὶς ἡ μαγνητίζουσα τὰς αἰχμὰς τῶν ἀλεξικεραύνων, ἐπενεργεῖ ὡσαύτως ἐπὶ τῆς πυξίδος, καὶ συχνάκις συμβαίνει ὥστε μετὰ κραταιὰν ἐκρηξίν βροντῆς, πυξὶς ναυτικὴ καθίσταται οὕτω καλουμένη ὁ π ὁ σ α λ ο ς (affolée) τοῦτέστι τὸ πρὸς βορρᾶν ἄκρον αὐτῆς στρέφεται πρὸς νότον· ἄλλως τε ἐπειδὴ αἱ βελόνηαι τῶν ναυτικῶν πυξίδων ἐφίστανται εἰς ἐλαφρὸν χάρτωνα στρεφόμενον μετ' αὐτῶν κ' ἐφ' οὗ σημειοῦνται τὰ κλασματικὰ ἐμβαδὰ τῶν ἀνέμων, συμβαίνει, ὥστε ἂν ἡ πυξὶς ὑποσαλευθῇ χωρὶς ὁ αὐτῆς νὰ τὸ παρατηρήσῃ, πορεύεται τότε ἐπὶ γραμμῆς ἐκ διαμέτρου ἐναντίας πρὸς τὴν πιστευομένην· τοῦτο δὲ συνέβη εἰς ἀξιωματικὸν τοῦ γαλλικοῦ ναυτικοῦ, ὅστις ἀπὸ ἀπλοῦ πρωράτου, κατέστη πλοίαρχος φρεγάτας, ὅταν τὸ 1792 οἱ εὐπατρίδαι ἀποχωροῦντες ἀφῆκαν τὸ ναυτικὸν εἰς τὴν διακρίσιν τῶν ἀξιωματικῶν, ὧν ἡ ἐμπειρία ἦν ἀνίστος πρὸς τὸν πατριωτισμόν· ὁ περὶ οὗ λοιπὸν ὁ λόγος πλοίαρχος διαταχθεὶς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως νὰ φέρῃ κατεπειγόντα εἰς Ἀντίλλας, ἀπέπλευσεν ἐκ Ῥοχεφόρτης, καὶ τὸ πορθμεῖον αὐτοῦ ἱστοτόρον ταχύδρομον, ὑπερβαλὼν τὴν γραμμὴν τῶν Ἀγγλῶν καταδρομῶν ἐπλεε πρὸς Ἀμερικὴν, ὅτε καταληθὲν αἰφνης ὑπὸ καταιγίδος ἐκεραυνοβολήθη κατὰ τὸν μέσον ἰσθμὸν κ' ἐπλεε δύο ἡμέρας κυμαίνόμενον ἐπὶ τοῦ μεγάλου ὠκεανοῦ. Μετὰ δὲ τρεῖς μόλις μῆνας ὁ σκοπιωρὸς ἀνέκραξε « Γῆ. » Καὶ μολόντι ὁ πηδαλιούχος ἀτενεῖς εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν πυξίδα καὶ ὁ πλοίαρχος βέβαιος ἦν εἰς τὰς ὁδηγίας τῶν ἀξιωματικῶν του, ἀντὶ, ὡς ἐπιστενον νὰ ριψωσὶν ἄγκυραν εἰς ἅγιον Πέτρον τῆς Μαρτινίκας, ἡ ναὺς εἰσέπλεεν εἰς Μαρέννην, τοῦτέστιν ἐπέστρεφεν ἐκεῖ ὅθεν εἶχεν ἀναχωρήσει.

(Musée des familles.) Ὑπὸ I. E. P.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΩΝ ΠΙΘΗΚΩΝ.

— ο —

Ἐὰν ἔχετε, ἀναγνώσταί μου, πνεῦμα πίθηκος, θὰ γελᾷσθε πρὸς τὴν περίεργον ταύτην εἰκόνα τοῦ Κ. Βερνέρου, ὅστις εἶναι ὁ Βάν-Δύκ τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου τῶν Παρισίων. Ἀλλ' ἐὰν ἔχετε τὴν καρδίαν ὡς τὴν τοῦ πίθηκος ἴσως συγκινήσωσιν ὑμᾶς τὰ ἑξῆς.

— Καρδια εἰς τοὺς πίθηκας! χάχ! ἀχ! αἱ τὶ παραδοξολογίας θὰ μᾶς εἴπῃς.

— Σᾶς βεβαίῳ, οὐδὲν ἀληθέστερον, θέλω σᾶς ὁμιλήσαι περὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀγριωτέρου μάλιστα πίθηκος τοῦ ὕλοβίου, τοῦ ἐπωνυμοθεθέντος Σίμια Σφίγξ (Simia Sphinx), ὅστις ἔζησεν ἐν τῷ Βοτανικῷ τῶν Παρισίων κήπῳ, καὶ τὸν ὅποιον περιηργάσθη καὶ εἰκονογράφησεν, ὡς σᾶς εἶπον. ὁ Κ. Βέρνερους ἀπὸ τὴν φύσιν.

Ἐκτὸς τοῦ ἀγρίου ἡθους του καὶ τῆς δυσειδοῦς μορ-

φῆς του, ὁ πίθηξ οὗτος ἔχει ἀνάστημα μέγα, δέρμα ἐρυθρόλευκον, ὦτα καὶ δάκτυλα σαρκόχροα, γλουτοὺς κοκκίνους ὡς τὸ αἷμα, οὐρὰν τοξοειδῆ, ὀδόντας τρύζοντας συνεχῶς καὶ τόσον ἰσχυροὺς, ὥστε δύναται νὰ δαμάσῃαι πλείστους ἄνδρας, καὶ εἶναι τόσον ἐπιτήδειος εἰς τὰς κλοπὰς του, ὥστε δεικνύει στρατηγικὴν ἐπιτηδειότητα. Ἀλλὰ μὴ φαντασθῆτε ζῶντι ὀλέθριον πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, διότι καὶ αὐτὸ σχηματίζει κοινωνίαν... δημοκρατικὴν ἂν θέλετε, καὶ μάλιστα ὠραίαν δημοκρατίαν, ὁμοίαν τῆς τῶν χρόνων τοῦ Περικλέους... ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἔρως δὲν ἐπιφέρῃ τὰ κακὰ του ἀποτελέσματα...

— Ἀκόμη καὶ ἔρωτα μᾶς λέγεις φιλιτε... σὲ παρακαλοῦμεν λοιπὸν, εἰπὲ τάχιον περὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ τοῦ ζώου, ἔχομεν ὀρεξίν ν' ἀκούσωμεν τὰ ψεῦδη σου...

— Βεβιωθῆτε, κύριοι, ὅτι οὐδὲν ψεῦδες θὰ εἴπω. Καὶ ἂν θελήσετε νὰ ἐνθυμηθῆτε τοὺς ἀρχαίους ἡμῶν προγόνους, καὶ τοὺς τρωϊκοὺς αἰῶνας, καθ' οὓς αὐτὸ τὸ αἶσθημα τοῦ ἔρωτος ἐκίνησε ὀλόκληρον τὴν Ἑλλάδα κατὰ τῆς Τροίας... καθ' οὓς ἐν φίλτατον ἀντικείμενον... μία ὠραία Ἑλένη ἔκαμε τὸν δυστυχῆ Μενέλαον δέκα ἔτη νὰ σπαράσσεται, τότε θὰ ὁμολογήσετε ὅτι ἔχει καὶ αὐτὸ τὰ εὐγενῆ του αἰσθήματα, τὸ φίλτρον τοῦ, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἔρωτός του... Καρδιαν, τέλος πάντων, ἥτις ἔχει παλμοὺς ἴσους τῆς ἀνθρωπίνης.

Παρατηρήσατε ἐν τούτοις τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ πίθηκος τούτου Σφίγξος, βλέπετε ὅτι μία πίθηξ μήτηρ ἀγάλλεται, θυλάζουσα τὸ τέκνον τῆς, καὶ ὡς περικλείουσα θησαυρόν τινα ἐντὸς τῶν κνημῶν τῆς καὶ τῶν βραχιόνων, προσμειδᾷ πρὸς αὐτὸ διὰ τὴν ἀδυναμίαν του... καὶ ὀρῶντα τὸ κρᾶνίον του, μετ' ἄ-

θρόνῳ παρέχει πᾶσαν ἐνδειξιν ἀγάπης . . . Βέβαια ὡς ζῶον ὑπομειδίῃ, ὡς ζῶον στοργὴν δεικνύει . . . Καί τί μὲ τοῦτο, δὲν ἔχει καρδίαν ἄραγε ;

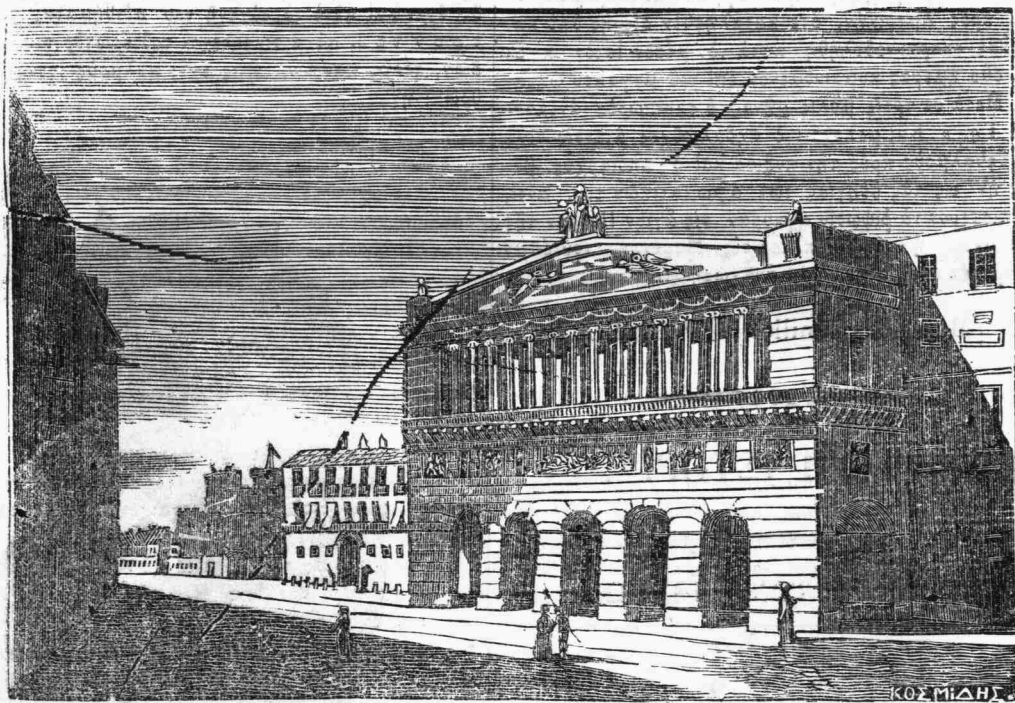
Ὅταν ἡ θηλυκὴ Σιμία Σφύγξ ἀποκτήσῃ μικρὸν, γίνεται ἄλλη ἐξ ἄλλης ἐκ τῆς ἀλαζονίας τῆς. Θεωρεῖ τοὺς ὁμοίους τῆς ὡς ἀναξίους τῆς συντροφίας τῆς. Τότε βλέπετε εἰς τὸ ἦθος καὶ τοὺς τρόπους τῆς τὴν ὑπερφάνειαν καὶ τὴν φιλοστοργίαν. Ἐν μόνον βλέμμα τῆς ἐξαρκεῖ νὰ σταματήσῃ εἰς ἀπόστασιν τινα μακρὰν τῆς καὶ τοὺς πλέον θραυστέρους, συγχωρεῖ δὲ εἰς μόνον τὸν σύζυγον τὴν πλησίαν, ὑπὸ τὸν θρον τοῦ νὰ φέρεται πατὴρ φιλόστοργος. Ἀμφότεροι κἀθηνται ἀπέναντι ἀλλήλων, συσταυρόντες τὰς κνήμας καὶ σχηματίζοντες οὕτω εἶδος τι φωλεᾶς ἐνθα ἐμφωλεύει τὸ τέκνον ὑπὸ τὴν προστασίαν των.

Μεταξὺ τῶν συνδιαιωμένων τούτοις ὑπῆρχεν εἰς τὸν βοτανικὸν κήπον καὶ νῆα θήλειά τις πίθηξ, ἥτις δὲν ἦ δύνάτο νὰ ζήσῃ μακρὰν τῆς εὐτυχοῦς ταύτης μητρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ. Ἡ μαγίστη αὐτῆς ἐπιθυμία ἦτο τὸ νὰ γίνεταί δεκτὴ εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ νὰ ἀξιούται νὰ

θωπεύῃ τὸν μικρὸν πίθηκον, ὅστις τῇ ἐφαινετο ἀριστοῦργημα τῆς φύσεως· ἐπεδαφίλειε πᾶσαν ὑπὸ ἀνθρώπου φανταζομένην θώπευσιν. Πλὴν πᾶσα φροντίς ἦτον ἀνωφελής. Ἡ μήτηρ ἔμεινεν ἀκαμπτος, ἐγρύζεν ἀπειλητικῶς καὶ ἐκτύπα τὸ ἔδαφος μέχρις οὗ ἡναγκάζετο νὰ τῆς στρέψῃ τὰ νῦτα. Αὕτη τότε ἀπεμακρύνετο πλήρης λύπης ἀλγεινῆς· ἐκάθετο μακρύτερον, καὶ ὠρύετο ὀδυνηρῶς· ἀλλ' ὑπέικουσα εἰς ἐνδόμυχόν τι αἰσθημα ἐπανήρχετο εἰς τὸ μικρὸν καὶ ἀνεκραύγαζε μετ' ἀφάτου ἀγαλλιάσεως, ἐὰν ἡ μήτηρ ἐσυγχώρει εἰς αὐτὴν τὴν ψαῦσιν τῆς ἄκρας μόνον τῆς οὐρᾶς τοῦ υἱοῦ τῆς.

Ὅτε δὲ τὸ μικρὸν τοῦτο ἐδυνήθη ν' ἀναρρίχῃται τὰς κιγκλίδας, τότε ἔπρεπε νὰ ἰδῇτε τὴν μητέρα πῶς τὸ ἐσυμβούλευε, τὸ παρηκολούθει καὶ τὸ παρεφύλαττε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, τρέμουσα καὶ εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀνοησίαν του, ἀπλώνουσα τοὺς βραχίονάς της ἵνα τὸ δεχθῇ πίπτον, καὶ τότε νὰ τὸ ἐπιπλήξῃ, ἐπιδαφιλεύουσα ἀπαίρους θωπείας . . .

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν.) Π. Η.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΚΑΡΟΛΟΣ ΕΝ ΝΕΑΠΟΛΕΙ.

Τὸ θέατρον, Ἅγιος Κάρολος ἐν Νεαπόλει, ἐκτίσθη ἐπὶ Καρόλου τοῦ Γ'. τὸ 1737, κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ἱπποπότου Μεδράνου, ὑπὸ Ἀγγέλου Καραζάλου, εἰς 270 ἡμέρας. Καταστραφέν δ' ὑπὸ πινος πυρκαϊᾶς τὸ 1815, ἀνωκοδομήθη μετ' ὀλίγον ὑπὸ τοῦ περιφήμου θεατρῶνου Βαρβάγια κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος Νικολίνου.

Ἡ πρόσοψις, ὀλίγον τι σκυθρωπὴ, σύγκειται ὑπὸ τινος στοᾶς, Ἰονικῆς τάξεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν κυκλοφοροῦσι τὰ ὀχήματα. Ὁ πυλὼν εἶναι μεγαλοπρεπὴς καὶ εἰς διάδρομοι εὐρύχωροι· ἀλλ' ἡ κλίμαξ βεβαίως δὲν ἤρμοζεν εἰς τοιοῦτον λαμπρὸν οἰκοδόμημα. Ἡ δ' αἴθουσα τοῦ θεάτρου ὀλίγον τι μεγαλειτέρα τοῦ τῶν Παρισίων τοῦ Μελοδράματος, περιέχει ἐξ σειρᾶς θεωρείων, ἐκάστης τῶν σειρῶν περιεχούσης τριάκοντα δύο· ἕκαστον δὲ θεωρεῖον δύναται νὰ περιλάβῃ δώδεκα περίπου θεατὰς, ὅλαι αἱ θέσεις τῆς πλατείας εἶναι ἡριθμημέναι καὶ κεχωρισμέναι, ὅπερ συνειθίζεται ἰδίως εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Ἡ αἴθουσα, Ἀγίο^ς Κάρολος εἶναι κατὰ χρωμα^ς ἄνωθεν ἕως κάτω, ἐκτός τινων ἀετωμάτων ἐπαργύρων, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων, ποικιλομένης τῆς χρυ-